

Hasznos tanácsok kgfb-átszerződésnél

A felelősségbiztosítás legismertebb fajtája a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás (KGFB) a biztosított által a szerződésben megjelölt gépjármű üzemeltetésével mások vagyonában okozott károkra és személyi sérülésekre nyújt fedezetet. Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a biztosítók a 2013. január 1-jétől alkalmazandó díjtarifájukat a hatályos jogszabályok alapján állapítják meg és teszik közzé 2012. október 30-ig.

- Átszerződéssel, biztosítóváltással kapcsolatos tudnivalók
 - A díjhirdetés 2013. január 1-jét követően alkalmazandó szabályai
 - A szerződéses nyilatkozat telefax útján való megtétele
 - Szerződés az új biztosítóval
 - A 2012. október 30. napjáig meghirdetett díjtarifához kapcsolódó szerződéskötés szabályai
 - Az év közbeni évfordulós szerződések esetében alkalmazandó szerződéskötési szabályok
- Az érdekmúlás szabályai
- A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás egyes kérdéseiről
 - A díjtarifa
 - Az egyértelmű díjtarifa hirdetés követelménye
 - A biztosítási szerződés létrejöttéről szóló tájékoztatás
 - Egyesülettel történő szerződéskötés
 - Díjbefizetési csekkre vonatkozó szabályok
 - Kártalanítási Számla (Garanciaalap)
 - Kártalanítási Alap

Átszerződéssel, biztosítóváltással kapcsolatos tudnivalók

Minden magyarországi telephelyű gépjármű üzemben tartója köteles a gépjármű üzemeltetése során okozott károk fedezetére felelősségbiztosítási szerződést kötni, és a szerződést folyamatos díjfizetéssel hatályban tartani. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás célja az, hogy a gépjárművel okozott károk – a károkozó fizetőképességétől függetlenül – megtérüljenek. A biztosítás megkötése nemcsak az üzemben tartó, hanem a biztosító számára is kötelező, a saját díjszabásának megfelelő ajánlat tekintetében.

A vonatkozó részletes szabályokat a **kötelező gépjármű-felelősségbiztosításáról szóló 2009. évi LXII. törvény** (Gfvt.) rendelkezései határozzák meg.

A biztosítók díjait egymástól eltérő, a biztosítók közötti választásra is lehetőséget adó módon határozzák meg. A következő naptári évre vonatkozó díjtarifáikat - mint a 2013. január 1-jétől alkalmazandó díjtarifákat - az érintett biztosítók idén utoljára két országos napilapban – a Napi Gazdaságban és a Magyar Hírlapban – és a honlapjukon október 30-ig kötelesek közzétenni.

A biztosítók díjai ügyfélszolgálati irodáikban, internetes honlapjaikon, valamint a Magyar Biztosítók Szövetségének honlapján (<http://www.mabisz.hu/>) keresztül is megismerhetők. Hasznos segítséget nyújtanak az említett honlapokon, valamint a biztosítási alkuszok internetes oldalain található díjszámítási programok is.

A jelenlegi szabályozás szerint a biztosító az évforduló utolsó napját megelőző 50. napig elküldött írásos értesítőben tájékoztatja a szerződő felet a biztosítási évfordulóról, és a következő biztosítási időszakra a díjtarifa szerint várható díjról.

Ha elégedett szolgáltatójával és a következő évre meghatározott díj nagyságával, semmit nem kell tennie: a szerződés a biztosító által közzétett új díjtarifával hatályban marad. A szolgáltatóval való elégedettséget a nyújtott szolgáltatások és a jelenlegi díj nagysága mellett befolyásolhatja a következő évre vonatkozó díj nagysága. A következő évi díj mértéke eltérhet az adott évben (jelenleg) fizetett díj mértékétől (például gépjármű kategóriájának változása, bonus-malus osztály változása miatt).

Amennyiben Ön – a biztosítók következő évi díjtarifáinak áttekintése után, a következő évi díjbesorolásának ismeretében – **biztosítót kíván váltani**, biztosításának felmondásához az alábbiakat ajánljuk figyelmébe.

A szerződő felek bármelyike a biztosítási időszak utolsó napjára (biztosítási évfordulóra), azt legalább 30 nappal megelőzően a biztosítási szerződést írásban, indoklás nélkül felmondhatja. A felmondás akkor hatályos, ha az a másik félhez - azaz a biztosítóhoz - határidőben megérkezik.

Biztosítóváltással kapcsolatosan fontos megjegyezni, hogy a fent ismertetett határidők, szabályok egy részénél el kell különíteni a január elsejei, illetve az év közbeni évfordulós szerződéseket. Az év végi szokásos kampányban csak azok az üzemben tartók (üzemben tartó hiányában tulajdonosok) élhetnek a január elsejei hatályú biztosító váltás lehetőségével, akik gépjárműüket 2010. január 1. előtt vásárolták, vagy a legutóbbi üzemben tartó váltásra 2010. január 1. előtti hatállyal került sor. Ha egy 2010. január 1-jét követően vásárolt gépjármű üzemben tartója a meglévő KGFB szerződését tévedésből december 31-i hatállyal mégis felmondja, és helyette január elsejei hatállyal új szerződést köt, akkor számíthatnia kell arra a számára kedvezőtlen jogkövetkezményre, hogy a szabálytalanul újonnan kötött KGFB szerződése nem tekinthető érvényesnek. *Az év közbeni évfordulós szerződések esetében a következő példa szemlélteti a biztosítóváltást: a 2011. augusztus 31-én kötött szerződés esetén - ahol a biztosító*

kockázatviselése is ekkor kezdődik - 2012. augusztus 30-ra lehet a szerződést felmondani, és a felmondásnak 2012. július 31-ig kell a biztosítóhoz beérkeznie. A 2011. október 30-án meghirdetett díjtárfá az év közbeni évfordulós szerződések díjelőírását 2012. január 1-jétől nem módosítja, azokra továbbra is a 2010. október 30-án meghirdetett díjtárfá fog vonatkozni a biztosítás 2012. augusztus 31. napjára vonatkozó évfordulójáig, vagy a szerződés biztosítási évforduló előtti esetleges megszűnéséig vagy a felek közös megegyezésével történő megszüntetéséig. Az előbbieket szerint a 2011. október 30. napjáig meghirdetett díjtárfá a 2012. szeptember 1-jei kockázatviselési kezdetű szerződésre fog vonatkozni.

A biztosítók a jogszabályi kötöttségek miatt a felmondás beérkezésének határidejét nagyon szigorúan veszik. A szerződés felmondása kizárólag írásban történhet. **A szerződés elektronikus levél (e-mail) útján történő felmondását – a fokozott biztonságú elektronikus aláírással aláírt okirat kivételével - a biztosító nem fogadja, nem fogadhatja el.**

A biztosítás felmondását tartalmazó írásbeli nyilatkozatot a fogyasztónak - levélben, faxon vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírással aláírt okirattal - meg kell küldenie az érintett biztosítóhoz. Javasoljuk, hogy a postán történő feladás esetén a postai átfutási időre is figyelemmel a felmondást, tértivevényes levéllel adják postára, figyelembe véve a postai átfutási időt is! Arra is van lehetőség, hogy a fogyasztók a biztosítás felmondását tartalmazó nyilatkozatukat személyesen nyújtják be az érintett biztosító legközelebbi egységéhez. Javasoljuk, hogy dokumentáltassák a biztosító ügyintézőjével az átvételt. Lehetséges az is, hogy a felmondásra vonatkozó nyilatkozatot a fogyasztók az általuk a szerződés felmondása érdekében megbízott biztosítási alkuszhoz juttassák el és **dokumentáltassák (érkeztető bélyegző, dátum, aláírás)** annak átvételét az ügyintézővel. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy alkusz igénybevétele esetén is a felmondásra vonatkozó nyilatkozatnak a biztosítási időszak utolsó napját legalább 30 nappal megelőzően kell a biztosítóhoz megérkeznie.

Kiemelten felhívjuk a figyelmet arra, hogy az alkuszi megbízási szerződés üzembentartó által aláírt példányát határidőn belül úgy kell visszaküldeni az alkuszhoz, hogy az alkusz a felmondásra vonatkozó nyilatkozatot a rendelkezésre álló határidőn belül továbbítani tudja a biztosító részére.

1.1. A díjhirdetés 2013. január 1-jét követően alkalmazandó szabályai

A 2013. január 1-jétől hatályos szabályozás értelmében a biztosítók számára megnyílik a lehetőség arra, hogy bármikor díjtárfát hirdessenek. A biztosító által meghirdetett díjtárfá a meghirdetés napjától számított 60. napot követően lép hatályba, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés pedig csak az aktuálisan hatályos díjtárfá szerint köthető meg.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy ez nem jelenti azt, hogy a biztosító a korábban megkötött szerződéseket a biztosítási időszakon belül a 2013. január 1-jét követő időszakban meghirdetett díjakkal módosíthatja. Így a 2010. január 1-je előtt kötött naptári évfordulós szerződés esetén a 2013. évi biztosítási időszakokra a 2012. október 30-ig meghirdetett díjtárfát kell alkalmazni. A 2010. január 1-jét követően megkötött nem naptári évfordulós szerződések esetén a szerződéskötés időpontjában hatályos díjtárfák alkalmazandók.

Felhívjuk továbbá a figyelmet arra, hogy 2013. január 1-jét követően a biztosítók a meghirdetés napjától számított 60 napos időszakon túli, előre meghatározott naptól alkalmazandó díjtárfáikat a Felügyelet honlapján, saját honlapjukon továbbá a MABISZ honlapján teszik közzé.

1.2. A szerződéses nyilatkozat telefax útján való megtétele

Lehetőség van arra, hogy az ügyfél a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződését fax útján kösse meg, illetve mondja fel. Szükséges azonban megjegyezni, hogy mindez természetesen nem jelenti a biztosítók azon jogának korlátozását, hogy a hozzájuk intézett nyilatkozatok valóságtartalmát vizsgálják. Ha tehát a biztosító azt szükségesnek tartja, jogosult ellenőrizni a küldemény hitelességét, az ügyfélakarat valóságát, ennek megfelelően pl. kérheti, hogy a feladó mutassa be az eredeti iratot is.

A biztosítóhoz nyilatkozatokat fax útján tevő ügyfeleknek arra is figyelemmel kell lenniük, hogy **a felmondásra nyitva álló időszak végső periódusában, a jelentősen növekedett adatforgalom miatt** az ilyen üzenetek kezelésében, illetve feldolgozásában – a felmondás határidőben történő megtételét vitássá tevő – technikai eredetű fennakadások keletkezhetnek, illetve adatvesztés következhet be. Ezek elkerülése érdekében **célszerű az ügyfeleknek nyilatkozataik megtételét a határidőt megelőzően, megfelelő időben megtenni, és meggyőződni arról, hogy az igazolható módon a biztosítóhoz beérkezett-e.** Javasoljuk tehát a faxüzenet biztosító általi fogadását igazoló bizonylat ellenőrzését és megőrzését.

Ha a felmondás nem volt szabályos, az újonnan választott biztosítóval kötött szerződés nem lesz érvényes.

Különösen ügyelni kell arra, hogy a felmondással érintett szerződésnél **ne legyen díjhátralék/díjtartozás**, mert ez a szerződés felmondással történő megszűnése helyett, a szerződés díjnemfizetéssel történő megszűnéséhez vezet.

1.3. Szerződés az új biztosítóval

1.3.1. A 2011. október 30. napjáig meghirdetett díjtárfához kapcsolódó szerződéskötés szabályai

Mivel a közúti forgalomban gépjárművel csak érvényes kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással lehet részt venni, felmondás esetén **feltétlenül gondoskodnia kell új gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés megkötéséről** az újonnan választott biztosítóval. A biztosítási szerződés megkötésekor fokozottan ügyeljen arra, hogy amennyiben a díjtárfá szerint valamely kedvezmény igénybevételeire jogosult, akkor a kedvezmény igénybevételehez szükséges dokumentumot mellékelje az ajánlathoz.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a szerződéskötéskor a díj megállapítása szempontjából lényeges valamennyi körülményt a valóságnak megfelelően közöljön a biztosítóval. 2013. január 1-jétől ugyanis a biztosítóknak lehetőségük nyílik arra, hogy a szerződés díját – legkésőbb a kockázatviselés kezdetét követő 60 napon belül – a kockázatviselés kezdetétől alkalmazandó hatállyal utólag módosítsák, amennyiben az üzembentartó a szerződéskötéskor a valóságnak nem megfelelő adatokat közölt, és emiatt a szerződés díja a díjtárfá szerint megállapítandó díjtól eltér.

A népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény rendelkezéseiben foglaltak szerint a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás után **baleseti adót kell fizetni. Az adót a szerződést kötő személy vagy szervezet fizeti meg.** A baleseti adófizetési kötelezettség a biztosítási időszak első napján keletkezik és utolsó napján szűnik meg. **Az adó alapja az éves kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díj.** Az adó mértéke az éves kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díj 30 %-a, de a biztosító kockázatviselésével érintett időtartam naptári napjaira naponta legfeljebb 83 forint/gépjármű lehet.

Az adót a biztosítók állapítják meg és szedik be az ügyfelektől, illetve utalják tovább az állam részére. A megállapított baleseti adót alapesetben a biztosítási díjjal, díjrészlettel együtt kell a biztosítónak befizetni. Az adó kiszabása a biztosítási díjfizetés rendszerességéhez igazodik, vagyis, ha a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási díjat negyedéves rendszerességgel fizetjük, az éves baleseti adó arányos részét is negyedévente fogja beszedni a biztosító. Amennyiben az ügyfél a biztosító által megállapított baleseti adót és a biztosítási díjat megfizette, nincs további tennivalója, az adó központi befizetését és bevallását a biztosító intézi.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a biztosító a szerződő által befizetett összegből elsőként a baleseti adót majd ezt követően a díjat könyveli le. Amennyiben a szerződő a díj és a megállapított adó együttes összegénél kevesebbet fizetett be, a szerződés díjhátralékosá válik, és akár meg is szűnhet.

A baleseti adóról bővebben itt olvashat.

2011. július 1-től megszűnt a biztosítók azon kötelezettsége, amely alapján a szerződés megszűnését követően a kártörténetre vonatkozó adatokról illetve a bonus-malus besorolásról igazolást kellett kiadniuk (**kártörténeti igazolás**). A **papír alapú** igazolásokat 2011. július 1-től felváltotta az elektronikus kárnyilvántartási rendszer, amelyről bővebben olvashat a *bonus-malus besorolási rendszer* fejezet alatt. A szerződés megkötésekor a legfontosabb változás, hogy a biztosító az **üzemben tartó nyilatkozata alapján állapítja meg a szerződés előzetes besorolását**, ennek hiányában a szerződést előzetesen az A00 osztályba sorolja. Ugyanakkor a korábbi gyakorlatból adódóan a biztosító köteles a hozott kárelőzményi igazolást figyelembe venni, amennyiben az tartalmazza a releváns adatokat. A biztosító köteles a biztosítási időszak kezdetét követő 15. és 30. nap között lekérdezni a kárnyilvántartásból a szerződés bonus -malus besorolásához szükséges adatokat, és ennek alapján állapítja meg a végleges besorolást.

Az üzembentartó köteles biztosítót váltás esetén megadni az előző biztosítási időszakra vonatkozóan a fedezetet nyújtó **biztosító nevét és a biztosítást igazoló okirat számát**, továbbá - amennyiben az üzembentartó már rendelkezik vele - a kártörténeti rendszer azonosító számát, annak érdekében, hogy a Biztosító számára az üzembentartó nyilatkozatában rögzített kárelőzményi adatok ellenőrzését lehetővé tegye.

Amennyiben az üzembentartó az újonnan megkötött szerződésben a bonus-malus besorolást illetően a korábbiakban megállapított besoroláshoz képest eltérést tapasztal, célszerű először a korábbi biztosítóhoz fordulni annak tisztázása érdekében, hogy az elektronikus kárnyilvántartási rendszerbe továbbított adatok helytállóak voltak-e. Javasoljuk továbbá, hogy az üzembentartó a biztosító által megállapított díjat ebben az esetben is fizesse be, így elkerülhetővé válik a szerződés díj nemfizetés miatti megszűnése.

A biztosító kockázatviselése a szerződésben meghatározott időponttal kezdődik, ennek hiányában a szerződés megkötésének időpontjával. A biztosítási díj a kockázatviselés időtartamára előre illeti meg a biztosítót. A biztosítás első és további díjrészletei a szerződésben meghatározott időpontokban esedékesek. Ennek hiányában **az első díjrészlet** a biztosítási szerződés létrejöttékor esedékes, a folytatólagos díjrészletek pedig az adott fizetési időszak első napján esedékes. A díjfizetésre különösen akkor kell ügyelni, ha a szerződéskötés közvetítő útján történik és a biztosításközvetítő az ajánlattételkor nem vesz át díjat. A biztosítási szerződés megkötésekor meg lehet ugyan állapodni abban, hogy a biztosítás első díjrészlete csak a kockázatviselés kezdetét - a szerződés hatályba lépését - követően váljon esedékessé, azonban vigyázni kell arra, hogy a díjfizetés (megállapodás szerinti) esedékességéig az aktuális díj befizetésre kerüljön. Erre a biztosítók általában külön csekket adnak vagy azt a szerződő fél is kérheti.

A díjfizetés követése, pontosabban a **szerződés díjfizetéssel való hatályban tartása** egyébként a későbbiek során is jogszabályban rögzített **kötelessége a szerződőnek**, még abban az esetben is, ha a biztosító nem küld felszólítást/csekket, vagy az késve érkezik meg. A díjfizetésre vonatkozó szabályokról bővebben a *Díjbefizetési csekkre vonatkozó szabályok* fejezetben olvashat.

Ha a biztosítási díjat nem fizetik meg, a biztosító a díj esedékességétől számított 30. nap elteltéig – az **esedékességtől számított 60 napos póthatáridővel** – igazolható módon **fizetési felszólítást küld**. A 60 napos túrelmi idő **elteltével** amennyiben a biztosítóhoz nem érkezik meg a díj összege, a **biztosítási szerződés** – az esedékességtől számított 60. napon - **megszűnik**. A megszűnés tényéről a biztosító az üzemben tartót **15 napon belül, igazolható módon, írásban** értesíti.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy amennyiben az üzembentartó az esedékes biztosítási díjat a fizetési felszólítás kézhezvételét követően csak részben fizeti meg, és emiatt a szerződés díjrendezetlen állapotba kerül, a biztosító a fedezettség megteremtéséhez szükséges díj kapcsán az adott díjfizetési időszakra vonatkozóan nem köteles a teljesítésre vonatkozó ismételt felszólítást küldeni. Ebben az esetben, ha a befizetett díjjal arányos időtartam a 60 napot nem haladja meg, úgy a szerződés az esedékességet követő 60. napon megszűnik. Ha viszont a befizetett díjjal arányos időtartam több mint 60 nap, akkor a szerződés ennek az időtartamnak az utolsó napján szűnik meg.

Példával szemlélítve, ha az ügyfél éves díjfizetés vállalása mellett, az éves 12.000 forint összegű, január 1-jei esedékességű biztosítási díjat és a 3.600 forint összegű baleseti adót (azaz együttesen 15.600 forintot) esedékességkor nem fizeti meg, a biztosító az esedékességtől számított 30 napon belül fizetési felszólítást küld ki az ügyfél részére. Az ügyfél azonban az esedékes 15.600 forint helyett csak 10.000 forintot fizet be a biztosító számlájára. Ebben az esetben a biztosító – az éves díjfizetési gyakoriságra figyelemmel – először a 3.600 forint összegű baleseti adót könyveli le, és ezt követően a fennmaradó 6.400 forintot veszi biztosítási díjként figyelembe. Az ügyfél által meg nem fizetett, hiányzó 5.600 forint összegű díjról nem köteles igazolható módon külön díjfelszólítót küldeni. A díjhátralék következtében a szerződés nem az egész biztosítási időszakra, hanem csak a 6.400 forint biztosítási díjjal fedezett időtartamra, azaz július 13-ig marad fenn. Ha az ügyfél által befizetett összeg olyan kevés, hogy a baleseti adón túl a biztosítási díjként figyelembe vehető összeg csak kevesebb, mint 60 napot fedez, akkor a szerződés az esedékességtől számított 60. napon megszűnik. Így a fenti esetben, ha az ügyfél csak 4.600 forint biztosítási díjat fizet be (ami az éves díjfizetési gyakoriságra figyelemmel fizetendő 3.600 forintos baleseti adó levonását követően 1.000 forint biztosítási díj megfizetését jelenti), úgy a szerződés március 2-án, szökőév esetén március 1-jén megszűnik.

A díj esedékességétől számított 60 napos póthatáridő alatt a biztosító kockázatviselési kötelezettsége fennáll, vagyis a károsult követelését a biztosító akkor is köteles kielégíteni, ha a káreset ezen időszakon belül történt. Ekkor azonban a biztosító a kifizetett összeg megtérítését követelheti a károkozó üzembentartótól. Az adott biztosítási évre vonatkozóan, díj nemfizetéssel megszűnt szerződés esetén az üzembentartó még hátralévő időre fedezetet nyújtó szerződésre vonatkozó ajánlatát kizárólag az a biztosító jogosult és köteles elfogadni, amelynél a szerződés

díjnyerés következményeként szűnt meg. Az adott biztosítási évből hátra lévő időre fedezetet nyújtó, más biztosítóval kötött szerződés érvénytelen. Az adott biztosítási időszak hátralévő részére fedezetet nyújtó szerződés évfordulója a díjnyerés miatt megszűnt szerződésben meghatározott évforduló lesz. Ugyanakkor ez a biztosító a szerződő következő biztosítási időszakokra vonatkozó új ajánlatát nem köteles elfogadni. *A díjnyerés miatt megszűnt szerződés esetében az alábbi példa szemlélteti a biztosítók ajánlatelfogadási kötelezettségét: amennyiben az ügyfél 2011. december 31-i évfordulója szerződése 2011. augusztus 31-én díjnyerés miatt megszűnt, úgy a 2011. szeptember 01. - 2011. december 31. időszakra vonatkozóan kizárólag az a biztosító fogadhatja el az ügyfél ajánlatát, ahol a szerződés díjnyerés miatt szűnt meg.*

Amennyiben azonban az ügyfél például csak 2012. március 1. napján köti újra a fenti, 2011. augusztus 31. napján díjnyeréssel megszűnt szerződését, bármely biztosítónál megkötheti a szerződését, azonban figyelemmel kell lennie arra is, hogy az új biztosító fogja kiszámolni és beszélni a 2011. szeptember 1-től az új szerződés megkötéséig terjedő időszakra vonatkozó fedezetlenségi díjat, amely lényegesen magasabb lehet a biztosítási díjnál. Az új biztosítónál 2012. március 1. napjával kötött szerződés esetében a biztosító a 2011. október 30. napjáig meghirdetett díjtárfák szerint jogosult szerződést kötni. Ha azonban az ügyfél például 2013. március 15-én köti újra a szerződést, akkor – a 2013. január 1-jétől hatályos jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel – a szerződés megkötésekor hatályos díjtárfára szerinti jogosult szerződést kötni.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a fedezetlenségi díjat mindig a fedezetlen időszakokra meghirdetett díjtárfák szerint kell megfizetni. Így jelen esetben a 2012. év fedezetlen időszakára vonatkozó fedezetlenségi díjat a 2011. október 30-án meghirdetett, 2012. január 1-jétől hatályos díjtárfák szerint, míg a 2013. év fedezetlen időszakára vonatkozó díjat a 2012. október 30-ig meghirdetett, 2013. január 1-jétől hatályos díjtárfák szerint kell megfizetni.

Javasoljuk, hogy az új szerződés megkötése esetében az ügyfelek kellő körültekintéssel járjanak el, és törekedjenek arra, hogy a szerződés díját befolyásoló adatok felhasználásával – akár a biztosítók vagy az alkuszok honlapján elérhető tarifáló programok alkalmazásával – pontosan számítsák ki a konkrét élethelyzetükre vonatkozó díjat, és ennek ismeretében tegyenek ajánlatot a választott biztosítónak.

I.3.2. Az év közbeni évfordulós szerződések esetében alkalmazandó szerződéskötési szabályok

Ez esetben is az I. pontban részletezett szabályozást kell figyelembe venni, mind az új gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés megkötésével, az előzményi biztosító és a kárelőzményi adatok lekérdezésével, a díjfizetési kötelezettséggel, a biztosítói utófedezettel kapcsolatban.

II. Az érdekmúlás szabályai

A biztosítási szerződés megszűnésének másik jellemző esete az érdekmúlás (a jármű elidegenítése, azaz tulajdonosváltás vagy a forgalomból történő végleges kivonása). **Az érdekmúlás tényét az üzembentartónak írásban kell közölnie a biztosítóval és be kell mutatnia az azt igazoló dokumentumokat is.** A szerződés érdekmúlással történő megszűnése esetén a biztosító köteles a megszűnés tényéről és a bonus-malus besorolásról a tudomásszerzést követő 30 napon belül az üzembentartót írásban értesíteni.

Az üzembentartó által az adott szerződés vonatkozásában már megszerzett bonus **osztályba sorolás megmarad, ha a szerződés érdekmúlás miatt megszűnik**, és az üzembentartó a szerződés megszűnését követő két éven belül ugyanazon gépjármű-kategóriába tartozó gépjárműre új szerződést köt, akár ugyanazon, akár másik biztosítónál.

Ha az előző szerződés érdekmúlás miatt, de az új szerződés kötését megelőzően két éven túl szűnt meg, az új szerződés besorolása csak A00 lehet.

Ha az ügyfél gépjárművét év közben eladja és új gépjárművet vásárol, a korábbi gépjárműre kötött szerződés érdekmúlással megszűnik, azonban az eladás tényét az ügyfélnek a biztosítónál írásban be kell jelentenie. Ez esetben az ügyfélnek visszajár az a befizetett biztosítási díj, amely az érdekmúlás valós időpontját – az adásvételi szerződés megkötésének napját – követő időszakra nyújtott volna fedezetet. Az új gépjárműre vonatkozóan az ügyfél bármely biztosítónál megkötheti szerződését, amelynek kockázatviselési kezdete és évfordulója az új szerződés megkötésének napja lesz. Az új gépjárműre vonatkozóan az új biztosítási szerződést az ügyfélnek a forgalomba helyezés napjával kell megkötnie, amennyiben azonban a tulajdonszerzés már forgalomban lévő járműre vonatkozik, akkor a tulajdonszerzés napjával szükséges az új szerződés megkötése. Amennyiben az ügyfél az új szerződés megkötésével az előbbieken jelzett időpontokhoz képest késedelembe esik, úgy fedezetlenségi díjat köteles megfizetni. Az új gépjárműre vonatkozó szerződés esetében az ügyfél a korábbi, már eladott gépjárművére vonatkozó bonus-malus besorolásra jogosult.

Javasoljuk, hogy az új szerződés megkötése esetében az ügyfelek kellő körültekintéssel járjanak el, és törekedjenek arra, hogy a szerződés díját befolyásoló adatok felhasználásával – akár a biztosítók vagy az alkuszok honlapján elérhető tarifáló programok alkalmazásával – pontosan számítsák ki a konkrét élethelyzetükre vonatkozó díjat, és ennek ismeretében tegyenek ajánlatot a választott biztosítónak.

III. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás egyes kérdéseiről

III. A díjtárfák

A díjtárfák fogalmi meghatározását a – 2010. január 1-jén hatályba lépett **kötelező gépjármű-felelősségbiztosításáról szóló 2009. évi LXII. törvény** (Gfbt.) adja meg, mely szerint díjtárfának minősül a külön rendeletben (21/2011. (VI.10) NGM rendelet) meghatározott gépjármű-kategóriánként, és - a flotta kivételével - bonus-malus osztályonként, egy meghatározott naptári évre vonatkozóan a biztosító által megállapított alapdíjak és a díj meghatározásánál alkalmazható valamennyi korrekciós tényező összessége. A biztosító a díjat minden egyedi szerződés vonatkozásában a meghirdetett – a biztosítási időszak, illetve tartam kezdő napján alkalmazandó – díjtárfák alapján alakítja ki és azt az adott biztosítási időszak alatt – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – nem változtathatja meg. A biztosító abban az esetben módosíthatja a korábban megállapított díjat, ha a szerződés díja a szerződő üzembentartónak a szerződés megkötésekor fennálló közlési vagy együttműködési kötelezettségének megsértése következtében tér el a díjtárfák szerint megállapítandó díjtól.

A szerződő üzembentartónak a szerződés megkötésekor fennálló közlési vagy együttműködési kötelezettségének megsértése esetén a szerződés díja legkésőbb a kockázatviselés kezdetét követő 60 napon belül, az üzembentartó

egyidejű értesítése mellett – a szerződésalkötéskor fennálló tények figyelembevételével – a kockázatviselés kezdetétől alkalmazandó hatállyal módosítható a biztosítási időszak, illetve tartam kezdőnapján alkalmazandó díjtartifa szerint.

III/2. Az egyértelmű díjtartifa hirdetés követelménye

Fogyasztóvédelmi szempontból kifogásolható az az eljárás, amikor a biztosító a díjtartifáját oly módon alakítja ki és teszi közzé, hogy adott ügyfélcsoport számára – például konkrétan meg nem határozott kedvezmények meghirdetésével – a következő évi díj előre, pontosan nem határozható meg. A biztosító ezzel az ügyfeleket elzárja attól a lehetőségtől, hogy a saját körülményeikre szabott díjat pontosan megállapíthassák és így megalapozottan dönthessenek szerződésük fenntartásáról vagy az esetleges biztosítótáváltásról. A Felügyelet a díjak ilyen módon való meghirdetését nem tartja elfogadhatónak és hatósági eszközökkel szerez érvényt a jogszabályi előírásoknak. A kedvezményeket minden esetben úgy kell meghatározni, hogy minden egyes ügyfél pontosan meg tudja határozni a következő évben fizetendő díjat.

III/3. A biztosítási szerződés létrejöttéről szóló tájékoztatás

A biztosítási szerződés létrejöttét a biztosító a biztosítási kötvény megküldésével igazolja vissza az ügyfél számára.

A piaci szereplők ugyanakkor a kötvény kiállítását megelőzően az ügyfelek tájékoztatásának érdekében sms-ben, vagy email üzenetben is adhatnak tájékoztatást az ajánlat tartalmára, vagy a szerződés körülményeire vonatkozóan. E tájékoztatások azonban nem pótolják a kötvény kiállítását, amely a biztosítási szerződés létrejöttének írásbeli tanúsítására szolgál. Emiatt a sms-ben, továbbá az email üzenetben adott tájékoztatások mellett az ügyfeleknek biztosítási kötvényt is kapniuk kell a biztosítótól.

III/4. Egyesülettel történő szerződésalkötés

A biztosító egyesületekkel történő szerződésalkötés során az ügyfeleknek tisztában kell lenniük azzal, hogy a biztosító egyesület tagjává válással a biztosítási díj megfizetésén túlmenően a biztosító egyesület alapszabályában foglaltaktól függően tagdíjfizetési kötelezettségük is fennállhat. Továbbá a biztosító egyesületek legfelsőbb szerve (közgyűlés, küldöttgyűlés) – ha ezt az alapszabály lehetővé teszi – jogosult pótlólagos befizetési kötelezettség előírására, amennyiben más források nem elégségesek az egyesület tárgyévi kötelezettségeinek teljesítésére.

III/5. Díjbefizetési csekkre vonatkozó szabályok

A szerződés díjfizetéssel való hatályban tartása jogszabályban rögzített kötelessége a szerződőnek, még abban az esetben is, ha a biztosító nem küld felszólítást/csekket, vagy az késve érkezik meg. Mindezekből következően, ha a csekkes befizetést választó ügyfelek azt észlelik, hogy az adott időszakra vonatkozó csekk a díjfizetésre előírt határidőt megelőzően nem érkezett meg részükre, a vitás esetek elkerülése érdekében célszerű, ha a díj befizetésének egyéb módját (például átutalás vagy rőzsaszín csekk) választják, emellett pedig megfelelő időben személyesen vagy egyéb módon jelzik a hiányosságot a biztosító ügyfélszolgálatánál.

Kiemelést érdemel, hogy a bírói gyakorlat a csekk megküldésének elmaradását csak abban az esetben tekinti kötelezett, tehát biztosítói késedelemnek, ha a biztosító a csekk megküldését az adott díjfizetési időszakokra megfelelő határidővel a szerződésben kifejezetten vállalta.

A díjfizetés időzítésénél figyelembe kell venni, hogy a fizetési kötelezettség az érintett biztosító bankszámláján történő jóváírással a jóváírás napján minősül pénzügyileg teljesítettnek, ezért a díjfizetésről legkésőbb nem az esedékességtől számított 60. napon, hanem – a díjfizetési formától függően – már napokkal e határidő előtt intézkedni kell, különben a szerződés az esedékességtől számított 60. napon díjnemfizetés miatt megszűnik.

III/6. Kártalanítási Számla

A vonatkozó jogszabály alapján a Magyar Biztosítók Szövetsége Gépjármű Kárrendezési Iroda (MABISZ GKI) a Kártalanítási Számla (Garanciaalap) kezelőjeként egyik kiemelkedő feladata azon károk pénzügyi fedezetének elkülönített számlán való kezelése és a károsultak kártalanítása, amelyet a biztosítási szerződésalkötési kötelezettség ellenére biztosítási szerződéssel nem rendelkező üzemeltető, illetve bizonyos korlátok között ismeretlen üzemeltető járművének üzemeltetésével okoztak.

Abban az esetben teljesít kifizetést a Kártalanítási Számla, ha:

a káreseményt a szerződésalkötési kötelezettség ellenére biztosítási szerződéssel nem rendelkező üzemeltető járművének üzemeltetésével okozták (függetlenül attól, hogy a járművet maga az üzemeltető, vagy akár hozzájárulásával vagy tudtával, illetve jogellenesen más személy vezette), vagy a káreseményt ismeretlen üzemeltető járművének üzemeltetésével okozták (ez esetben csak a jogszabályban megállapított korlátozások és kizárások figyelembevételével).

Abban az esetben köteles a kártérítés összegét megelőlegezni a Kártalanítási Számla, ha:

egy biztosító és közte az a kérdés vitatott, hogy a jogszabály alapján melyiküknek kell a vétkes károsulttal szemben helytállnia, vagy a biztosítottakon kívüli vétkes károsultak esetében, ha a biztosítók között az vitatott, hogy biztosítottjuk helyett melyikük köteles a vétkes károsult kárát megtéríteni.

III/7. Kártalanítási Alap

A Kártalanítási Alap egy olyan pénzalap, mely abban az esetben nyújt a károkokra fedezetet, ha egy biztosító ellen felszámolási eljárás indult. Amennyiben a károkozásakor az üzemeltető rendelkezik ugyan biztosítási fedezettel, de a felelősségbiztosítója felszámolás alá került, az üzemeltető gépjárművével okozott károk megtérítését e biztosító helyett a Kártalanítási Alap fedezi.